

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยและพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน (สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี เสนอการสรุปการอภิปราย และข้อเสนอแนะจากการวิจัย ตามรายละเอียด ดังนี้

1. สรุปการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยและพัฒนา

สรุปการวิจัย

การวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน (สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ในการวิจัยเน้นผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในทุกขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา โดยการดำเนินการ ดังนี้ 1) การศึกษาสภาพ ปัจจุบัน การพัฒนา 2) การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา 3) การพัฒนาการเล่านิทานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน (สีมาราชวร) โดยการนำเสนอสาระสำคัญเสนอบทสรุปซึ่งประกอบไปด้วย ประเด็น ดังนี้

ผลการวิจัยและพัฒนาที่สำคัญ คือ

1. สภาพปัจจุบันการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน (สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี กล่าวคือ
 - 1.1 การเลือกเรื่องที่จะเล่า พบว่านักเรียนนักเรียนส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในเรื่องชื่อเรื่องทำให้เพื่อนอยากฟัง ชื่อเรื่องต้องจำง่าย เรื่องที่นำมาเล่าต้องสั้นใช้เวลาไม่นาน
 - 1.2 กลวิธีในการเล่านิทาน ส่วนใหญ่นักเรียนไม่ได้ปฏิบัติตามขั้น มีการใช้น้ำเสียงทำทาง ลีลา การแสดงออก การใช้เสียงสูงต่ำตามเนื้อเรื่อง ใช้ภาษาในการเล่านิทานเป็นภาษาพื้นบ้าน อยู่ในระดับต่ำ
 - 1.3 การใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน ส่วนใหญ่มีความเข้าใจว่าสื่ออุปกรณ์ต้องราคาแพง
2. ปัญหาและความต้องการการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน (สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี

เมื่อได้มีการประชุมกลุ่มระดมความคิด ซึ่งเป็นการคืนข้อมูลให้นักเรียนได้รับทราบสภาพปัจจุบัน นักเรียนยอมรับว่า การเล่านิทานของตนเอง ในปัจจุบัน ยังต้องได้รับการพัฒนาโดยเร่งด่วน โดยเห็นพ้องต้องกันว่านักเรียนยังขาดความรู้และความเข้าใจในเรื่องการเลือกเรื่องที่จะเล่า กลวิธีในการเล่านิทาน และการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน ซึ่งสามารถจำแนกปัญหาและความต้องการพัฒนาการเล่านิทานนักเรียนในแต่ละองค์ประกอบได้ดังนี้

2.1 ด้านความรู้

2.1.1 การเลือกเรื่องที่จะเล่า เกี่ยวกับ ชื่อเรื่องต้องจำง่าย ชื่อเรื่องทำให้เพื่อนอยากฟัง เรื่องที่นำมาเล่าต้องสั้นใช้เวลาไม่นาน เรื่องที่นำมาเล่าต้องสนุกสนานตื่นเต้น และเรื่องที่นำมาเล่าต้องมีคติสอนใจ

2.1.2 กลวิธีในการเล่านิทาน เกี่ยวกับ การใช้น้ำเสียง สูง ต่ำ ตามเนื้อเรื่อง การใช้ภาษาในการเล่านิทานเป็นภาษาพื้นบ้าน และการเล่าตามลำดับเหตุการณ์

2.2 ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ

2.2.1 การเลือกเรื่องที่จะเล่า ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจในเรื่อง การเล่านิทานในเรื่องที่ตัวเราชอบ และ นิทานที่เล่าต้องยาวๆ เพื่อนจะได้ชอบ

2.2.2 กลวิธีในการเล่านิทาน ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจในเรื่อง คือ การเล่านิทานไปเรื่อยๆ ตามที่นึกได้ และใช้ภาษาพื้นบ้าน เช่น ภาษาลาว เล่านิทานได้

2.2.3 การใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน ส่วนใหญ่จะเห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องสื่ออุปกรณ์ในการเล่านิทานต้องสวยและราคาแพง

2.3 ด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับ

2.3.1 การเลือกเรื่องที่จะเล่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติเป็นบางครั้งในเรื่อง เลือกเรื่องนิทานที่จำง่าย ก่อนจะเล่านิทาน นักเรียนอ่านเรื่องที่จะเล่า และมีการหาเนื้อหาโดยอ่านหนังสือหลายๆ เล่ม

2.3.2 กลวิธีในการเล่านิทาน ส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติในเรื่องการเริ่มเรื่องด้วยคำกลอน หรือเพลง การใช้เสียงสูงต่ำตามเนื้อเรื่อง การใช้สีหน้าท่าทางประกอบการเล่านิทานและการใช้ภาษาพื้นบ้านในการเล่านิทาน

2.3.3 การใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน ส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติในเรื่อง การใช้สื่ออุปกรณ์ เช่น หุ่นมือ รูปภาพในการเล่านิทาน และการเคยทำหุ่นมือ รูปภาพ หรืออื่นๆ ประกอบการเล่านิทาน

3. แนวทางและวิธีการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี

ไชยยุทธศาสตร์ “การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและการฝึกปฏิบัติ” โดยเชื่อว่าเมื่อนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และเกิดทักษะความชำนาญในการปฏิบัติการเล่านิทาน

แล้ว ก็จะนำไปสู่การเรียนรู้ การรักการอ่านและการกล้าแสดงออกได้ ซึ่งในยุทธศาสตร์นี้ จำเป็นต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการการพัฒนา สภาวะแวดล้อม และพื้นฐานความรู้ความสามารถของนักเรียนแต่ละคน โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความมีประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ เป็นสำคัญรวม 2 วิธีการสำคัญ คือ

3.1 การฝึกอบรม

3.2 การฝึกปฏิบัติ

4. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ วิธีการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิราษฎร์) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรูป จังหวัดสระบุรี

4.1 มีกิจกรรมการพัฒนาการเล่านิทานนักเรียน จำนวน 2 กิจกรรม และ นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาครบทุกกิจกรรม

4.2 นักเรียนทุกคน มีคะแนนความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องทั้งในเรื่องการเลือก เรื่องที่จะเล่า กลวิธีในการเล่านิทานและการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80

4.3 นักเรียนทุกคน มีการฝึกปฏิบัติโดยการเล่านิทาน จำนวน 1 ครั้ง

4.4 นักเรียนทุกคนมีการผลิตสื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน คนละ 2 ชิ้น

5. ผลการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิราษฎร์) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรูป จังหวัดสระบุรี

5.1 สามารถจัดกิจกรรมการพัฒนาการเล่านิทานนักเรียน ได้ครบทั้ง 2 กิจกรรม โดยนักเรียนคนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาครบทั้ง 2 กิจกรรม

5.2 นักเรียนทุกคน มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นทั้งในเรื่องการเลือก เรื่องที่จะเล่า กลวิธีในการเล่านิทานและการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน โดยมีคะแนนความรู้ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

5.3 นักเรียนทุกคน มีการฝึกปฏิบัติเล่านิทาน โดย มีการแสดงบทบาทสมมติ สาธิต การเล่าและแสดงเดี่ยว การเล่าและแสดงเป็นกลุ่ม และมีกิจกรรมเล่านิทานให้น้องฟัง คนละ 1 ครั้ง

5.4 นักเรียนทุกคนมีการผลิตสื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทานคนละ 2 ชิ้น และมีทักษะในการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน

นอกจากนั้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาการเล่านิทานของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิราษฎร์) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรูป จังหวัดสระบุรี ในครั้งนี้ ยังได้ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้มีส่วนสำคัญ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทุกฝ่ายได้เข้ามาร่วมกันเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาจริงตามบทบาทหน้าที่ของตน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยและพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสียน(สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สามารถนำมาเป็นข้ออภิปรายที่มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การเตรียมการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสียน(สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนสำคัญและส่วนสนับสนุนทุกฝ่าย แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ คือ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการการพัฒนา 2) การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาและกำหนดดัชนีชี้วัดในการพัฒนา และ 3) การพัฒนาการเล่านิทาน

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันการเล่านิทานนักเรียน

สภาพปัจจุบันการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสียน(สีมาราชวร) ทั้ง 3 ด้าน ด้านการเลือกเรื่องที่จะเล่านิทาน ด้านกลวิธีในการเล่านิทาน และด้านการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน พบว่า การเลือกเรื่องที่จะเล่า นักเรียนจะเลือกนิทานมาจากห้องสมุดโดยยึดหลักเรื่องที่นักเรียนชอบ จึงทำให้นักเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจในส่วนประกอบของการเลือกเรื่องที่จะมาเล่านั้นมีอะไรบ้าง และไม่รู้จะนำเสนอโดยวิธีใด จึงใช้วิธีการยืมเล่านิทานโดยที่ไม่มีส่วนการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบอื่นๆ

1.2 ปัญหาและความต้องการการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสียน(สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ที่สำคัญคือ การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในการเล่านิทาน โดยไม่ทราบว่า จะเลือกเรื่องในการเล่าอย่างไร กลวิธีการเล่านิทานที่ถูกต้องเป็นอย่างไรและมีสื่ออุปกรณ์ใดบ้างที่ใช้ประกอบการเล่านิทาน และเมื่อนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องดังกล่าว จึงคิดว่า เป็นเรื่องที่ยากเกินความสามารถ และคิดว่าควรจะเป็นหน้าที่ของคุณครูเท่านั้น นักเรียนคงไม่สามารถปฏิบัติได้ดี จึงขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

2. แนวทางการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสียน(สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ใช้ยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนา คือ “ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความรู้ และการฝึกปฏิบัติ” เป็นสำคัญ โดยเชื่อว่าเมื่อนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องและเกิดทักษะในการปฏิบัติ จะเกิดความสามารถและความมั่นใจในตนเอง แล้วจะนำไปสู่การพัฒนาได้ ซึ่งยุทธศาสตร์นี้จำเป็นต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการการพัฒนา และต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน รวมถึงความมีประสิทธิภาพและความเป็นไปได้เป็นสำคัญ ดังนี้

2.1 การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ สร้างความรู้ที่ถูกต้อง เมื่อบุคคลมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวอย่างถ่องแท้ จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความเชื่อมั่น มั่นใจ มีพลังในการที่จะปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของสุภัก ไหวหากิจ (2543, หน้า 2) ปรากฏว่า การเล่านิทานเป็นวิธีให้ความรู้ที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ สามารถจดจำและมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ทำให้เด็กเข้าใจง่าย และจดจำได้ดี เด็ก ๆ มักจะเลียนแบบตาม ตัวละครที่ดี เป็นการฝังความจำที่ดีให้กับเด็ก

2.2 การฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนขององค์ความรู้และทักษะการปฏิบัติในการเล่านิทาน ซึ่งดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ

2.2.1 การปฏิบัติการเล่านิทาน ให้นักเรียนได้ฝึกค้นหาหนังสือเพื่อเลือกเรื่องที่จะเล่า ได้ทดลองเล่านิทานก่อน รวมถึงได้ใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทานอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุภารัตน์ มามะณี (2537, บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า การเล่านิทานด้วยสื่อประสมทำให้นักเรียนมีการแสดงออกขณะทำกิจกรรม มีความ กระตือรือร้น มีการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก และร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุข

2.2.2 การปฏิบัติในการผลิตสื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เช่น การวาดภาพระบายสี การฉีก การตัด การปะ เป็นต้น

นิทาน เป็นเครื่องมือที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาความฉลาดทางสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กให้สูงขึ้น ดังคำกล่าวของ ณททัย ทิวไผ่งาม (2547) ได้กล่าวถึงนิทานว่า นิทานนอกจากจะช่วยพัฒนาทักษะการฟัง การพูด ให้ความรู้ ความสนุกสนานจินตนาการแก่เด็กแล้ว นิทานยังช่วยฝึกสมาธิให้เด็กรู้จักสำรวมใจให้จดจ่ออยู่กับเรื่องที่ฟัง ซึ่งเป็นพื้นฐานการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านหนังสือ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เด็กไปพร้อมกัน ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาและอารมณ์ที่ดีตามมา และที่ผ่านมามีพบว่านิทานทำให้เด็กฉลาดได้ กิจกรรมนิทานเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการเด็กและช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีให้กับเด็ก และเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างจินตนาการให้แก่เด็ก สร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กทั้งทางด้านสังคม อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม ช่วยให้เกิดสามารถรับรู้ เข้าใจ ทำให้เด็กซึมซับและรับความรู้ไว้ ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน (สิมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรีครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ลักษณะ คือ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยและพัฒนาครั้งต่อไปดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การวิจัยและพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน(สิมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอบางพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรีด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาในทุกขั้นตอน ทำให้เกิดความรู้สึกรู้ว่าตนเองเป็นคนสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขึ้นได้ สามารถมองเห็นว่าสภาพการเล่านิทานของนักเรียนในปัจจุบันเป็นเช่นไร ทำให้กล้าแสดงออกได้อย่างไร ในขณะที่เดียวกันนักเรียนยังเป็นคนสำคัญในการคิดพิจารณาแสวงหาและตัดสินใจ เลือกแนวทางและวิธีการพัฒนาได้ด้วยตนเอง ให้เหมาะสมกับศักยภาพ ข้อจำกัดและความต้องการโดยรวมของกลุ่ม และในที่สุดได้ร่วมกันลงมือปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาการเล่านิทานจนสำเร็จได้ ดังนั้น ผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบและมีส่วนสำคัญในการเล่านิทานทุกระดับ จึงสมควรนำกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนสำคัญ ในการพัฒนาในทุกขั้นตอนนี้ไปใช้ในการพัฒนาด้านอื่นๆ ต่อไป โดยการมีส่วนร่วมและเน้นการเสริมพลัง (empowerment) ให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของตนเอง มีให้มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองที่เพิ่มขึ้น

1.2 การวิจัยและพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน(สิมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอบางพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี ครั้งนี้ ในกระบวนการพัฒนาได้นำวิธีการพัฒนาหลายวิธี มาใช้เพื่อให้เหมาะสมตามบริบท ข้อจำกัดและนักเรียนแต่ละคน ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจกรรมบางอย่าง หลายคนมีความชอบตรงกันและมีความต้องการเหมือนกัน รูปแบบของการดำเนินกิจกรรมจึงสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้แบบเป็นกลุ่มได้ แต่มีข้อพึงระวังคือ การเรียนรู้ต้องเป็นเรื่องที่สมาชิกทุกคนต้องการจึงจะเกิดพลังของกลุ่ม ที่ซึ่งจะทำหน้าที่ขับเคลื่อนให้กลุ่มดำเนินกิจกรรมไปอย่างยาวนาน

1.3 การวิจัยและพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน(สิมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอบางพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี ครั้งนี้ในกระบวนการพัฒนาที่ถึงแม้ว่าได้นำวิธีการพัฒนาหลายวิธีมาใช้เพื่อไปสู่การพัฒนาที่สมบูรณ์ แต่มี 2 วิธีการที่ใช้คือ วิธีการฝึกอบรม และการฝึกปฏิบัติ แต่ถึงอย่างไรก็ตามผู้สนใจที่จะนำวิธีการฝึกอบรมไปใช้ต้องคำนึงถึงการหาวิทยากรที่เหมาะสมกับนักเรียนเป็นสำคัญ การฝึกอบรมจึงจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ

1.4 การวิจัยและพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน(สิมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอบางพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี ครั้งนี้ถึงแม้ว่านักเรียน จะมีการพัฒนาการเล่านิทานที่ถูกต้องครอบคลุมในช่วงระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัยและพัฒนาติดตาม แต่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรคำนึงถึงความยั่งยืนของการดำเนินงาน ว่าต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ดังนั้นจึงสมควรที่ผู้เกี่ยวข้องและมีหน้าที่ความรับผิดชอบการดูแลนักเรียนควรจัดกิจกรรมให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติและเสริมพลังอย่างต่อเนื่องต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยและพัฒนาครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยและพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสียน(สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ครั้งนี้ ทำให้เห็นว่านักเรียนเกือบทั้งหมดขาดความรู้ในเรื่องการเลือกเรื่องที่จะเล่า กลวิธีในการเล่า นิทานและการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน สภาพของการขาดความรู้ดังที่กล่าวมานี้ คงไม่จำกัดอยู่เฉพาะเรื่องการเล่านิทานเท่านั้น แต่สามารถนำไปใช้ได้กับทุกกลุ่ม ทุกเรื่องและทุกพื้นที่ ส่วน

การพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสียน (สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ครั้งนี้ เป็นกระบวนการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนสำคัญ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น ปัญหายังคงจะเกิดขึ้นได้อีก ดังนั้นจึงควรจัดให้มีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งนอกจากจะเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการและเป็นองค์รวมแล้ว ยังทำให้นักเรียนเกิดการเรียนอย่างต่อเนื่องต่อไป

การวิจัยและพัฒนาครั้งต่อไปควรจะทำให้นักเรียนมีการวางแผนเฉพาะกลุ่มโดยแบ่ง การเล่านิทานของแต่ละเรื่องของเขาด้วยตนเอง เป็นการเปิดโอกาส กล้าแสดงออกทางความคิด พร้อมทั้งให้เด็กมีความมั่นใจ ให้เกิดแก่นักเรียน โดยยึดให้เด็กนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ให้เกิดประโยชน์และประสิทธิผลมากที่สุด

การเลือกนิทานนั้นควรที่จะทำให้นักเรียนเลือกเรื่องเดียว ถ้าเลือกหลากหลายเรื่องทำให้นักเรียนเกิดความสับสนในบทของตัวละคร แสดง เลือกรื่องเดียวจะทำให้นักเรียนเกิดความเคยชิน พร้อมทั้งรู้จักหน้าที่ของคนที่รับบทนั้นๆ โดยให้นักเรียน ย้ำคิด ทวนทำ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าต้องทำบ่อยๆ ทำให้เกิดประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

เป็นการพัฒนากระบวนการเล่านิทานที่มีความเชื่อมั่นว่าการได้ฝึกเล่านิทานและการใช้สื่อบ่อยๆ เป็นประจำ จะทำให้เกิดความชำนาญและมีประสบการณ์มากยิ่งขึ้น ดังนั้นต้องอาศัยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพเพียงพอที่จะร่วมกันพัฒนาการเล่านิทานได้ โดยได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้ และปฏิบัติอย่างถูกวิธี